

проблеми в освітньому процесі, що передбачає проведення дослідження, застосування теорій і методів навчання й менеджменту у практиці професійної діяльності, яка характеризується комплексністю й невизначеністю), загальні (громадянська, соціокультурна, освітологічна, нормативно-правова), спеціальні або фахові (соціально-психологічна, науково-методична, інноваційно-дослідницька, управлінська, цифрова, самоосвітня). Формування цих компетентностей може забезпечуватися реалізацією п'яти модулів: соціогуманітарного, соціально-психологічного, функціонально-посадового, цифрового, інноваційно-дослідницького.

Отже, сучасна програма підвищення кваліфікації працівників освітянських бібліотек має забезпечувати вдосконалення та розвиток у здобувачів освіти загальних і спеціальних (професійних компетентностей) на основі фахової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків бібліотечних працівників.

Зазначимо, що Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, що бере активну участь і має потужний досвід щодо професійного розвитку працівників освітянських бібліотек [2], працює над започаткуванням освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів.

Список використаних джерел

1. Пономаренко Л. О. Цифрова трансформація бібліотечної освіти: формування фахових компетентностей. Науково-методичні засади інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки в умовах воєнного стану (до Всеукраїнського фестивалю науки) : зб. матеріалів (тез доповідей) круглого столу відділу наук. інформ.-аналіт. супроводу освіти Держ. наук-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / [редкол.: М. Л. Ростока (голова, упоряд.), І. Е. Коваленко, Т. І. Годецька]. Вінниця : ТВОРИ, 2023. С. 24–27. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.735412>.

2. Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/> (дата звернення: 01.11.2024).

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОСВІТЯНСЬКИХ БІБЛІОТЕК, ПРЕДСТАВЛЕНА НА YOUTUBE-КАНАЛАХ

*О. Є. Матвійчук, кандидат педагогічних наук, доцент,
старший науковий співробітник відділу науково-освітніх
інформаційних ресурсів*

На науково-методичну діяльність освітянських бібліотек прямий вплив мають тенденції цифровізації сучасної освіти, актуалізація проєктування освітнього середовища. Саме вони забезпечують підвищення ефективності та результативності функціонування освітнього простору, через створення та поширення інформаційних ресурсів та сервісів, наданню доступу до них користувачам. Поєднання теоретико-методологічних і практико-технологічних складників, отримання реальних, стійких результатів, що характеризуються новизною та ефективністю, які є елементом проєктування освітнього

середовища беззаперечно відображаються у змісті науково-методичної роботи освітянських бібліотек. З метою популяризації науково-методичної діяльності у бібліотечному та освітньому співтоваристві освітянські бібліотеки активно використовують соціальні мережі (сайт, *Facebook*, *Instagram*, YouTube канал). Це дає їм змогу органічно вписувати свою справу в цифрове середовище, ділитись та обмінюватись колекціями інформаційних ресурсів, найкращими бібліотечними практиками щодо забезпечення інформаційних і соціокультурних потреб користувачів. Так, за останні роки в усій мережі освітянських бібліотек зросла кількість тих, які мають свій YouTube канал, що допомагає їм створювати цікавий контент, налагоджувати взаємодію взаємодіям, і керувати обговореннями.

Найчастіше на YouTube каналі бібліотеки виставляють записи вебінарів, семінарів, конференцій, презентують зустрічі із письменниками, надають консультації щодо підвищення рівня медійної та інформаційної культури. Такі матеріали є частиною їхньої науково-методичної діяльності, яка визначається як інноваційна, тобто пов'язана з впровадженням нововведень у практику роботи бібліотек. Як приклад хочемо навести науково-методичну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України, представлену на власному YouTube каналі (https://www.youtube.com/@dnpd_napn_ua). Це відео з записами вебінарів, акцій, методичних івентів, консультацій, оглядів ресурсів, віртуальних виставок, що сприяють підвищенню й розвитку творчої ініціативи бібліотечних фахівців освітянської мережі. Авторські презентації видань, записи вебінарів розміщено на YouTube каналі Львівської обласної науково-педагогічної бібліотеки (<https://www.youtube.com/@kzlonpb>). Питання вдосконалення бібліотечного та інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів бібліотеки ВНЗ представлено на YouTube каналі Науково-технічної бібліотеки ім. Г.І. Денисенка (<https://www.youtube.com/@ii...3441>); наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://www.youtube.com/@libpnu?app=desktop>). Про якісне та оперативне задоволення інформаційних потреб учасників освітнього процесу, методичні матеріали можна дізнатись з відеоматеріалів, представлених на YouTube каналі Шкільна бібліотека Одеської гімназії № 20 (<https://www.youtube.com/@bibliomirschool20>), інших шкільних бібліотек.

Представлений відеоконтент популяризує роль бібліотек, підвищує кваліфікацію працівників бібліотеки, впроваджує в практику найкращий досвід, що і є складниками науково-методичної діяльності освітянських бібліотек.